

Håndverkertjenester

Advokatens hjørne er en fast spalte i medlemsmagasinet, der Skaun Advokatfirma svarer på spørsmål sendt inn av medlemmene. Det kan være praktiske spørsmål i anledning salg, kjøp og leie av bil, eller spørsmål innenfor andre juridiske fagområder, f.eks. arv, eiendom, mv. Ikke nøl med å sende oss ditt spørsmål. Spørsmål sendes til Norsk Bobilforening per e-post: post@bobilforeningen.no.

De fleste vil fra tid til annen engasjere en håndverker for å utføre ulike tjenester i hjemmet. Dette kan være i forbindelse med alt fra mindre oppdrag, slik som reparasjon av hvitevarer, til større prosjekter som oppussing og påbygg.

Der en håndverker yter tjenester i næringsvirksomhet til en privatperson, reguleres arbeidet som oftest av håndverkertjenesteloven. De typiske eksemplene på tjenester som omfattes er snekker-, rørlegger- og elektrikerarbeid i hjemmet, forutsatt at arbeidene utføres på en ferdig oppført bolig.

Håndverkertjenesteloven oppstiller en rekke krav til håndverkeren for å beskytte forbrukeren, ved at det som en hovedregel ikke kan avtales vilkår som er dårligere for forbrukeren enn det som følger av loven.

Hvilke krav stilles til håndverkeren etter loven?

De grunnleggende kravene til håndverkertjenestene er innført i lovens kapittel 2. Aller mest sentralt er kravet om at en håndverker skal utføre sitt arbeid «fagmessig». Hva som er «fagmessig» utførelse må vurderes konkret ettersom hva som regnes som faglig godt utført arbeid endrer seg med tiden, i takt med at offentlige krav, standarder og bransjepraksis utvikler seg. Kravet til faglig godt utført arbeid gjelder uansett om håndverkeren bruker lærlinger eller ikke har de rette kvalifikasjonene.

Et annet grunnleggende krav er at materialer som leveres og brukes skal være av «vanlig god kvalitet», så fremt ikke annet er avtalt. Også der forbrukeren selv har kjøpt inn materialene på forhånd, så kan ikke håndverkeren uten videre bruke disse til å utføre sitt arbeid dersom de ikke holder god nok kvalitet. Dette da håndverkeren også har en veiledningsplikt og en frarådningsplikt overfor forbrukeren, og må si ifra om at eventuelle materialer med dårlig kvalitet ikke bør brukes.

Denne veilednings- og frarådningsplikten gjør seg også gjeldende der håndverkeren må forstå at kostnadene ved en reparasjon ikke vil være regningssvarende målt opp mot tingens verdi etter reparasjonen. Dette kan for eksempel bli aktuelt der reparasjon av en vaskemaskin vil være dyrere enn å kjøpe en ny av samme type.

Hvis det ikke er avtalt noen pris for tjenestene, skal håndverkeren også alltid velge den rimeligste løsningen som medfører at oppgaven blir tilfredsstillende utført.

Dersom det under utførelsen av arbeidene dukker opp forhold som håndverkeren ser kan være praktisk å utføre i tillegg til det opprinnelige oppdraget (tilleggsarbeid), skal også forbrukeren kontaktes. Et eksempel på dette kan være der snekkeren oppdager skjulte skader i forbindelse med oppussing, eller der det vurderes fornuftig å gjøre ytterligere arbeid samtidig med det pågående oppdraget.

Med mindre noe annet er avtalt, pålegger loven også håndverkeren å fullføre tjenestene innen rimelig tid sett opp mot hva som er vanlig for tilsvarende tjenester. Dette gjelder også for påbegynnelse av arbeidene og fremdriften for øvrig. Gjør ikke håndverkeren dette, vil det foreligge en forsinkelse i håndverkertjenestelovens forstand.

Hva kan gjøres hvis pliktene etter loven ikke følges?

Hvis håndverkeren utfører oppdraget i strid med bestemmelsene i håndverkertjenesteloven vil det i mange tilfeller foreligge en mangel eller en forsinkelse. En mangel foreligger der tjenesten ikke fører til det resultat som forbrukeren kan kreve i henhold til kravene i lovens kapittel 2, eller etter det som for øvrig er avtalt.

Hvis det foreligger en mangel, kan forbrukeren holde tilbake betaling og kreve at håndverkeren retter opp i det som er feil, eventuelt kreve et prisavslag eller i ytterste konsekvens si opp avtalen (heve).

Tilsvarende krav kan fremsettes dersom det foreligger forsinkelse. Det kan i noen tilfeller også bli aktuelt å kreve erstatning for tilleggsutgifter som følger av at håndverkeren har gjort en dårlig jobb, eller hvor forsinkelsen har medført økonomisk tap.

For at en forbruker skal kunne gjøre gjeldende noe krav mot håndverkeren som nevnt over, må det fremsettes en reklamasjon. Dette er enkelt forklart at det sendes en klage til håndverkeren hvor det som er feil påberopes, og hva som kreves. Dette bør gjøres så snart som mulig, ettersom loven

oppstiller frister for å gjøre krav gjeldende. For det første må reklamasjonen fremsettes til håndverkeren innen rimelig tid etter at mangelen oppdages, eller burde bli oppdaget. Med «rimelig tid» menes i praksis i høyden litt over to måneder. For det andre må reklamasjon fremsettes senest innen to år fra håndverkeren ferdigstilte oppdraget hvis det er utført arbeid på ting, eller innen fem år hvis det er utført arbeid hvor resultatet er ment å vare vesentlig lenger, for eksempel arbeid på fast eiendom. Overholdes ikke disse fristene, vil forbrukerens krav kunne gå tapt.

Skriv kontrakt for større arbeider

Håndverkertjenesteloven oppstiller en rekke grunnleggende krav for å beskytte forbrukeren, men bør suppleres med en skriftlig avtale for å redusere risikoen for konflikt. For småjobber vil forespørsel, beskrivelse av oppdraget og tilbud ved utveksling per e-post kunne være tilstrekkelig, men for større oppdrag bør det utformes en kontrakt.

I denne bør man som et minimum få med en tilstrekkelig detaljert spesifisering for hva som skal gjøres og prisen for dette, samt datoer for oppstart og avslutning av oppdraget. Hvis det er viktig at arbeidene er ferdige innen en viss dato, for eksempel ved oppussing av bad, så kan det også være fornuftig å avtale at håndverkeren må svare dagbøter ved forsinkelse.

En forbruker må likevel være oppmerksom på forskjellen mellom en bindende fastpris, prisoverslag og en uforpliktende prisantydning.

Ved fastpris skal forbrukeren kunne forholde seg til prisen som er avtalt, med eventuelt tillegg for tilleggsarbeider forbrukeren har akseptert underveis. Et prisoverslag vil innebære risiko for at det blir dyrere enn estimatet, men den endelige prisen kan ikke overstige overslaget vesentlig, og i hvert fall ikke mer enn 15 %.

Ved en uforpliktende prisantydning vil forbrukeren betale for materialer og arbeidstimer uten et øvre pristak. Dette vil vanligvis bare være aktuelt for en forbruker der det ikke er mulig å sette opp et realistisk prisoverslag for oppdraget. I slike svært usikre tilfeller kan fastpris eller prisoverslag være

ugunstig for forbrukeren, ettersom håndverkeren må ta større høyde for uforutsette kostnader.

I disse tilfellene som ellers, bør en fornuftig og prisbevisst forbruker innhente og sammenligne tilbud fra flere håndverkere for å få et best mulig vurderingsgrunnlag.

Advokat
Martin Hartveit Grøttland

Advokat/Managing partner
Anders Stub Sørp

Skaun
ADVOKATFIRMA

Spørsmål sendes til Norsk Bobilforening på mail til: post@bobilforeningen.no
Har du spørsmål som trenger rask avklaring eller du er i en rettslig tvist kan du ta kontakt direkte med Skaun Advokatfirma til tlf.: 920 32 414 eller mail: post@skaunadvokat.no